

Tôi không kể chuyện ngụ ngôn hay bàn về tử vi đầu số tuy rằng hai con vật này rất phổ thông trong truyện cổ tích, ngụ ngôn và đồng thời cũng là hai chi trong thập nhị chi trong tử vi đông phương.

Hai con vật rất bình thường và thân thuộc này một hôm bỗng nhiên có liên hệ chặt chẽ với nhau nơi tôi, giữa một ngày lạnh lẽo trong mùa Đông tuyết giá nơi tôi ở.

Số là vào một ngày lạnh giữa tháng Giêng khi mùa Đông đã phủ chụp xuống bên ngoài, tôi bỗng nghe qua radio — một thiên phóng sự nào đó — tiếng gà gáy lạnh lạnh. Một cảm giác nóng rực chợt bao trùm lấy tôi, mặc dù nhiệt độ trong phòng không quá 20 độ C, và bên ngoài tuyết phủ trắng xóa, bầu trời trong vắt vì lạnh. Tôi giật mình khi thấy trong đầu hiện ra... cảnh đồng quê VN một buổi trưa hè oi bức, nắng chói chan và vắng vắng từ xa vọng lại tiếng gà gáy ban trưa thân thuộc. Cảm giác thật là rõ rệt, không thể sai chạy được. Tôi thấy tôi đang nằm trong bóng mát của cây rơm giữa sân nhà, miệng nhắm nháp một cọng rơm khô, một chân co gát lên đầu gối chân kia và lắng nghe tiếng gà gáy trong xóm. Không khí trong suốt và nóng bỏng. Ôi, cảnh làng quê yêu dấu, thân thương, cuộc đời trầm lặng nơi thôn dã... xa xôi quá rồi!

Tôi chợt nhớ tới con chó của Pavlov. Tôi đang là con chó của Pavlov đây. Tiếng gà gáy đã lôi tiềm thức tôi trở lại những ngày niên thiếu ở quê nhà và tạo phản ứng có điều kiện vào cơ thể tôi, khiến tôi có cảm giác nóng bỏng của một buổi trưa hè tại VN. Tiếng gà gáy giống y như tiếng chuông vẫn do Pavlov đánh lên mỗi khi cho chó ăn, tới một lúc nào đó chỉ cần tiếng chuông đánh lên một mình, không có thức ăn kèm theo, cũng đủ làm cho dịch vị của con chó tự động tiết ra.

Tôi lại nhớ lại những ngày tự tranh đấu chống lại kỹ thuật tẩy não của CSVN. Cuộc tranh đấu của bản thân liên tục trong suốt thời gian bị giam giữ trong ba trại cải tạo của CS. Tôi luôn luôn ý thức kỹ thuật nhồi sọ của họ và hậu quả của kỹ thuật đó với thời gian. Tôi đã tự lừa phỉnh mình — nếu có — và cố gắng sao cho mình bị lừa phỉnh bởi chính mình, nếu không sẽ bị CS lừa phỉnh qua kỹ thuật tẩy não thâm độc của họ.

Trước hết phải điều khiển được đầu óc và tư tưởng mình, không để tư tưởng cầu an (trốn tránh cái khó) lôi kéo mình và không để tư tưởng yếm thế (nhớ nhà) kèm chế mình. Tôi đã cố gắng phấn đấu liên tục lúc thức cũng như lúc giật mình chợt tỉnh sau một giấc

CON GÀ

VÀ

CON CHÓ

Tặng Việt, Thảo hai em tôi

mơ. Có nhiều giấc mơ quá gần sự thực, với những khung cảnh quá quen thuộc, với những người quá thân yêu đã nhiều lần suýt đánh bại tôi trong cuộc chiến đấu với bản thân này. Vì vậy mà tôi phải tự lừa tôi. Tôi không phải là một người lúc nào cũng vui tính — trái lại nữa là khác — thế mà tôi luôn cười đùa, hay kể những chuyện tiểu lâm, như là chuyện tiểu lâm tục vì hấp dẫn với bạn bè trong tù và dĩ nhiên là với chính mình nữa, để lôi sự chú ý của bạn bè và để có đối tượng tập trung chú ý cho chính mình.

Tôi đã xung phong cùng một anh bạn tù xuống vét giếng của đội tù tại Trảng Lớn, mặc dù từ nhỏ tới lớn, tôi luôn luôn có cảm giác sợ sợ mỗi lần nhìn xuống giếng, đừng nói là dám leo xuống giếng. Thú thật lúc đó tôi không nghĩ đến thành giếng, toàn đất đen và một ít đất sét, có thể sụp xuống bất cứ lúc nào.

CON GÀ VÀ...

(Tiếp theo trang 61)

Dụng cụ vết giếng chỉ là một đoạn cọc sắt tháo từ hàng rào kẽm gai làm xẻng, một nòng súng đại liên phòng không 12,7mm nặng làm búa, hai cái nón sắt cũ làm gàu, giấy kéo là giấy điện thoại. Có lẽ trời cũng thương nên đã không có tai nạn gì xảy ra cho chúng tôi, ngoại trừ vài lần nòng súng đại liên vì tròn nên trượt khỏi đầu cọc sắt, khi tôi giáng xuống, bay lướt nhẹ qua bắp đùi.

Giếng vét xong đủ nước cho cả Đội dùng tạm. Tôi được bạn bè thương mến và trong một buổi họp Đội cuối tuần, được bầu làm “cá nhân xuất sắc”. “Đỗ nợ!” tôi nghĩ ngay khi được bầu. Quả nhiên, chưa đầy tháng sau tôi “được biên chế” đi một trại khác khác nghiệt hơn: Kà-tum!

Ai có ở Kà-tum rồi thì biết: rừng sâu bạt ngàn chạy dài tận biên giới Miên, có trại Tổng Lê Chân hoang tàn giữa rừng già, nơi một thời đã được mệnh danh là “tổng lệ chân” oanh liệt trong chiến sử, Kà-tum mùa hè bụi mù mịt trời sau mỗi cơn gió, trên cành cây khô đầy ve rừng (loại ve nhỏ hơn ve chó, trắng, bám vào da cắn hút máu không buông. Khi gỡ phải giật mạnh ra và cặp càng ve... còn dính sâu trong da thịt. Tôi hiện còn một chỗ trên đỉnh đầu vẫn còn ngứa và đóng mủ liên tục vì càng ve bỏ lại sau hơn... 12 năm). Kà-tum mùa mưa vất rừng đầy dẫy khắp nơi, nhất là dưới lớp lá mục. Có đi rừng mùa mưa mới thấy vất vả sợ nổi da gà: vất uốn mình ném thân đi vun vút, kiểu sâu đo, đuối theo chân mình đi.

Phải phá rừng, đốn cây, cắt tranh, chẻ le (một loại trúc rừng) làm lạt, đánh tranh, phá gò mối (cứng như đất sét nung) để làm nhà ở, làm lấy giường mà ngủ... Chánh sách phá rừng khai hoang của CS rất thâm: cứ vài tháng chúng bắt phá bỏ trại cũ, làm trại mới có khi chỉ cách vài mươi thước mà thôi. Phải đi thật xa để kiếm cây cho thẳng làm kèo, cột, rui. Tranh ngày càng hiếm, mọc không kịp với sức tàn phá của quá đông tù cải tạo. Phải đi xuyên nhiều cánh rừng để đến các trảng mới nguyên mới có tranh cao và dài lợp mái, lợp vách. Nhờ vậy mà tôi mới có được cái ngậm ngủi đặt chân đến Tổng Lê Chân, nhìn dấu bình lửa cũ, tưởng nhớ bao chiến sĩ trận vong nơi này. Có hôm tôi đi cùng vài bạn tù tìm mây, vượt 4 hay 5 cánh rừng, đi từ sáng đến chiều tối, làm các bạn trong trại tưởng bọn tôi đi lạc chia nhau đi tìm hú gọi vang động cả rừng xanh.

Tôi đã đi quanh nhiều quả bom 500 kg chưa nổ, còn nguyên chữ USAF... Tôi đã đi quanh nhiều hố

bom sâu bằng cả tòa nhà 3, 4 tầng. Tôi đã bị tham gia phá rừng làm đường cho xe vận tải “Thông Nhất” (kiểu GMC Mỹ) chạy từ chợ Kà-tum vào trại. Con đường dài độ 6 km, rộng độ 5 m làm toàn bằng tay bởi đám tù với dụng cụ ứng chế (không có lấy một cây dao, cuốc do thợ rèn bên ngoài làm). Tất cả chỉ là “khắc phục” (từ ngữ CS: phải làm cho được mặc dù chỉ với... tay không).

Trong thời gian ở Kà-tum tôi vẫn tiếp tục cười, nói chuyện tiêu lâm... Mỗi lần vào giữa rừng xanh, xa cán bộ là tôi lại đùa giỡn, tập hủ như Tarzan... Tất cả chỉ để tự thắng mình, xua đuổi những giao động ngày càng mạnh trong lòng. Tôi đã ăn măng le cho no bụng (3-4 phần măng luộc so với khẩu phần cơm tù) đến nổi các lỗ chân lông ở ống chân bị ung mủ lên vì độc tố. Tôi đã học được ở bạn tù nhiều chuyện: ăn trái rừng, rau rừng, kỹ thuật đi rừng, kỹ thuật cột gỗ bằng dây leo, cách cắt tranh, cột tranh bằng tranh, gánh tranh, cách chẻ lạt, cách đánh tranh, lợp tranh... Và tôi được học cả cái cảm giác biết thế nào là... đói!

Cái đói thật lạ lùng. Lúc đầu tôi cứ tưởng là mình khát. Cứ nhấp nhấp nước (vì sợ thiếu nước chín mang theo, không dám uống nước sống) rồi thấy không thấm vào đâu đành uống. Không thấy đã khát mà cái bụng mình nó cứ... sao sao ấy. Sau đó đi không nổi phải dừng lại nghỉ. Nghỉ rồi vẫn không thấy khỏe lại như những lần mệt trước. Tay chân cứ rã rời. Phải tìm một loại lá gì đó không độc (lá vang chẳng hạn) bỏ vào miệng nhai nhai... để gạt bao tử mình.

Thú thật, tôi đã phải ăn trộm: đào trộm khoai mì trong rẫy của cán bộ (dĩ nhiên là có bạn tù giúp canh chừng). Sau đó cởi áo ra gói củ mì lại rồi độn lên vai vác gỗ vào trại, như mình bị cắn vai đau vì vác nặng. Mang khơi khơi vào trại để rồi tối đó chuột trèo lên khoét bao đựng vật dụng cá nhân cắn đứt ngay củ khoai để dành, và ăn chỉ chừa lại có lớp vỏ.

CON GÀ VÀ...

(Tiếp theo trang 62)

Tôi đã thắng tôi, thắng gian khổ nơi rừng sâu nhưng thua... chuột. Nhưng tôi đã thắng cán bộ quần giáo, thắng kỹ thuật tẩy não nhồi sọ của họ:

Trong tổ của tôi tại Kà-tum có tất cả 15 người. Trong đó có một anh bạn có biệt tài: nhớ và kể chuyện kiểm hiệp Kim Dung thật sống động và tài tình. Nghe anh ấy kể y như là đọc sách vậy, có đối thoại hẳn hoi. Thật say mê và hấp dẫn lạ lùng.

Mỗi cuối tuần, nghỉ lao động thì quần giáo lại bắt buộc thảo luận tổ với đề tài trong 12 bài học chính trị (mà ai đã từng bị đi học tập cải tạo đều biết). Cán bộ đi vòng từng tổ (mỗi tổ một nhà) kiểm soát. Tôi bèn tổ chức thế này:

Mỗi nhà có hai lối ra vào thì có hai anh ngồi bên cạnh chường và làm hiệu (gõ giường hay ho vài tiếng) khi thấy có người sắp đến gần. Tôi và một anh bạn nữa lúc nào cũng sẵn sàng, hễ nghe tiếng báo là ứng khẩu nhau bài chính trị liền. Đặc biệt chỉ bắt đầu ở lưng chường câu thôi. Thí dụ: "... Ngươi trời không dung, đất không tha" trong câu "Tội ác của Mỹ Ngươi trời không..." hoặc "... rửa sạch lá rừng cũng không viết hết" trong câu tiếp của câu trên "nước biển không rửa sạch, lá rừng..." và sau đó cứ thao thao phát biểu như cái máy. Mục đích là nếu rủi hai anh bạn cạnh cửa mà say mê câu chuyện quá quên báo động kịp thời thì cán bộ có vào bắt tử cũng sẽ tưởng là cả bọn đang "thảo luận phát biểu" ngon lành.

Thế là hầu hết thì giờ "học tập" được chúng tôi dùng nghe chuyện kiếm đao, bí kiếp Kim Dung!

Tuy chúng tôi thuộc lòng một số câu trong các bài chính trị nhồi sọ, nhưng với ý thức dùng để gạt lại bọn định nhồi sọ mình. Và hễ ý thức được thì không bị tiêm nhiễm. Và cũng từ đó tôi miễn nguyện với chính mình, sống còn được qua bao nhiêu gian lao, cực khổ và luôn luôn cười đùa tiếp tục với bạn bè.

Tôi vẫn cười nhưng không bao giờ quên nỗi nhục này: Từ trại Kà-tum bị đẩy về nhà tù (vì ban đêm bị khóa cửa nhốt lại, tiêu, tiểu gì cũng trong khám - không có cầu tiêu dù chỉ là một cái lỗ — khẩu phần nước mỗi ngày chỉ được một ca) do Công an áo vàng canh giữ; trại cải tạo Gia-Rai. Sau một ngày di chuyển từ Kà-tum về Gia Rai, đầu cổ quần áo của bọn tù chúng tôi phủ một lớp bụi đỏ dày (tôi phải lấy khăn quần quanh mũi và miệng để bụi khỏi vào). Hai ngày sau bị giam lỏng với nguyên tình trạng bụi bặm sau hành trình. Ngày thứ ba được mở cửa cho ra với thông báo: đi tắm. Thật không gì mừng cho bằng. Chỉ mừng thua tin "được về" mà thôi.

CA dẫn bọn tôi đi xuống đồi vòng vo một hồi rồi dừng lại một chỗ mà lúc đầu tôi tưởng là chỉ nghỉ một chốc rồi đi tiếp. Nào ngờ tên CA chỉ một cái vũng đầy màng màng, vàng bột và... phân heo, nói: "Các anh tắm chỗ này, mau lên". Mọi người sững sờ nhìn nhau, rồi trước họng súng AK đành kéo nhau xuống... tắm. Riêng tôi, tôi cũng tắm và trước con mắt ngạc nhiên của bạn bè, tôi hụp đầu sâu xuống nước để rũ bớt đi lớp bụi đường vàng bột trên đầu, trên tóc.

Lúc đó tôi nghĩ: "Chúng mày thắng được thể xác tao, còn cái đầu tao còn lâu chúng mày mới đàn áp được."

Sau tôi được thả về với chứng nhận "học tập tốt". Rồi ít lâu sau tôi dẫn vợ con thoát khỏi chế độ CS.

Hôm nay, ngồi ôn lại chuyện cũ với nhận xét về kết quả thí nghiệm Pavlov và tác dụng của tiếng gà gáy trên tiềm thức tôi, tôi ý thức được rằng: CS đã cưỡng chiếm được quyền lực ở đất nước chúng ta, nhưng CS không thể tẩy não được toàn thể dân tộc ta nên chúng không thể cướp được đất nước VN của chúng ta vì tình yêu quê hương của chúng ta đã bám chặt vào tình cảm của chúng ta, không thể tẩy xóa được, cho dù rằng với phương pháp Pavlov.

NHH

Mùa Đông 1989

